

Αριθμός 60/2010

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ Β΄

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του στις 2 Δεκεμβρίου 2009 με την εξής σύνθεση: Φ.

Αρναούτογλου, Αντιπρόεδρος, Πρόεδρος του Β΄ Τμήματος, Α.-Γ. Βώρος, Ι. Γράβαρης, Β. Καλαντζή, Μ. Σταματελάτου-Μπεριάτου, Σύμβουλοι, Κ. Λαζαράκη, Ι. Δημητρακόπουλος, Πάρεδροι.

Γραμματέας η Α. Ζυγουρίτσα.

Για να δικάσει την από 18 Σεπτεμβρίου 2008 αίτηση:

των : 1. Γραμματικής συζ. Γεωργίου Γιαμουγιάννη, κατοίκου Νέας Πεντέλης Αττικής (οδός Μακεδονίας αρ. 6), 2. Χρίστου Ι. Καμαρινού, κατοίκου Νέας Πεντέλης Αττικής (οδός Αγ. Γεωργίου αρ. 18), 3. Ειρήνης-Μαρίας Ρήγου, κατοίκου Νέας Πεντέλης Αττικής (οδός Γ. Παπανδρέου αρ. 2), 4. Ιωάννη Δ. Τριανταφυλλόπουλου, κατοίκου Νέας Πεντέλης Αττικής (οδός Καποδιστρίου αρ. 21), 5. Χρήστου Ι. Ιωαννίδη, κατοίκου Νέας Πεντέλης Αττικής (οδός Επτανήσου αρ. 16) και 6. Γεωργίου Λ. Χειλά, κατοίκου Νέας Πεντέλης Αττικής (οδός Βυζαντίου αρ. 46), οι οποίοι δεν παρέστησαν, αλλά ο δικηγόρος που υπογράφει την αίτηση νομιμοποιήθηκε στην πρώτη επ΄ ακροατηρίω συζήτηση,

κατά των : 1. Δήμου Νέας Πεντέλης Αττικής, ο οποίος παρέστη με την δικηγόρο Παρασκευή Σιουρούνη-Βόγλη (Α.Μ. 15735), που την διόρισε με απόφαση η Δημαρχιακή Επιτροπή και 2. Υπουργού Εσωτερικών και ήδη Υπουργού Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, ο οποίος παρέστη με την Φωτεινή Δεδούση, Πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

Με την αίτηση αυτή οι αιτούντες επιδιώκουν να ακυρωθεί η υπ΄ αριθ. 89/17.7.2008 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Νέας Πεντέλης, καθώς και κάθε άλλη σχετική πράξη ή παράλειψη της Διοικήσεως.

Η εκδίκαση άρχισε με την ανάγνωση της εκθέσεως του Εισηγητή, Παρέδρου Ι. Δημητρακόπουλου. Κατόπιν το δικαστήριο άκουσε την πληρεξούσια του Δήμου και την αντιπρόσωπο του Υπουργού, οι οποίες ζήτησαν την απόρριψη της υπό κρίση αιτήσεως.

Μετά τη δημόσια συνεδρίαση το δικαστήριο συνήλθε σε διάσκεψη σε αίθουσα του δικαστηρίου
κ α ι

Α φ ο ύ μ ε λ έ τ η σ ε τ α σ χ ε τ ι κ ά έ γ γ ρ α φ α

Σ κ έ φ θ η κ ε κ α τ ά τ ο Ν ό μ ο

1. Επειδή, για την άσκηση της κρινόμενης αιτήσεως έχει καταβληθεί το νόμιμο παράβολο (υπ΄ αριθμ. 852369/22.9.2008 ειδικό γραμμάτιο παραβόλου).

2. Επειδή, με την κρινόμενη αίτηση ζητείται η ακύρωση της υπ' αριθμ. 89/17.7.2008 απόφασης του Δημοτικού Συμβουλίου του δήμου Νέας Πεντέλης, περί καθορισμού συντελεστών δημοτικού τέλους καθαριότητας και φωτισμού για το έτος 2008, καθώς και κάθε άλλης συναφούς πράξεως. Επίσης, όπως κρίθηκε και με την 288/2009 απόφαση του Δικαστηρίου, με την αίτηση αυτή συμπεροβάλλονται (α) η υπ' αριθμ. πρωτ. οικ. 13208/25007/8.9.2008 πράξη του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Αττικής, με την οποία θεωρήθηκε ότι είχε απορριφθεί η από 28.7.2008 αναφορά, κριθείσα ως προσφυγή του άρθρου 150 Κ.Δ.Κ. (Ν. 3463/2006), την οποία υπέβαλαν οι αιτούντες κατά της υπ' αριθμ. 89/17.7.2008 απόφασης του Δημοτικού Συμβουλίου του δήμου Νέας Πεντέλης, (β) η υπ' αριθμ. πρωτ. οικ. 15212/26257/16.9.2008 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Αττικής, με την οποία διαπιστώθηκε ότι η προαναφερόμενη απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου του δήμου Νέας Πεντέλης είναι κατά τεκμήριο νόμιμη, και (γ) η από 20.10.2008 απόφαση της Επιτροπής του άρθρου 152 Κ.Δ.Κ. του Νομαρχιακού Διαμερίσματος Αθηνών με την οποία απορρίφθηκε προσφυγή πέντε εκ των ήδη αιτούντων κατά της ως άνω υπό στοιχ. (β) από 16.9.2008 απόφασης του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Αττικής.

3. Επειδή, η υπόθεση εισάγεται στην επταμελή σύνθεση του Β' Τμήματος κατόπιν της 2081/2009 απόφασης της πενταμελούς συνθέσεώς του. Ειδικότερα, με την πιο πάνω απόφαση απορρίφθηκε η κρινόμενη αίτηση, ως απαράδεκτη, κατά το μέρος που ασκείται από τον τρίτο, τον τέταρτο, τον πέμπτο και τον έκτο των αιτούντων, και παραπέμφθηκε κατά τα λοιπά η υπόθεση προς εκδίκαση ενώπιον της επταμελούς συνθέσεως του Τμήματος, ενόψει των ζητημάτων που ανέκυψαν όσον αφορά την εφαρμογή του άρθρου 32 παρ. 2 του π.δ. 18/1989 (Α' 8) και του άρθρου 78 παρ. 4 του Συντάγματος.

4. Επειδή, στο άρθρο 32 του π.δ. 18/1989 ορίζονται τα εξής : «1. [...] 2. Καταργείται [...] η δίκη αν μετά την άσκηση της αιτήσεως ακυρώσεως και έως την πρώτη συζήτηση της υπόθεσης, η προσβαλλόμενη πράξη έπαυσε για οποιοδήποτε λόγο να ισχύει [...]». Κατά την έννοια της διατάξεως αυτής, «πρώτη συζήτηση της υπόθεσης» είναι και εκείνη κατόπιν της οποίας το Δικαστήριο αποφαινεται, καθ' ερμηνεία του δικογράφου της κρινόμενης αιτήσεως, ότι συμπεροβάλλονται με αυτήν ορισμένες πράξεις, έστω κι αν, στη συνέχεια, η συζήτηση αυτή κηρύσσεται απαράδεκτη λόγω μη τηρήσεως της προδικασίας που προβλέπει το άρθρο 21 του π.δ. 18/1989.

5. Επειδή, η προσβαλλόμενη κανονιστική πράξη του καθού δήμου αφορά στο έτος 2008 και έπαυσε να ισχύει από 1.1.2009, δεδομένου, άλλωστε ότι δεν προκύπτει ότι παρατάθηκε η ισχύς της (βλ. σχετικά και το υπ' αριθμ. πρωτ. 362/18.2.2009, με αριθμ. πρωτ. ΣτΕ 2062/26.2.2009, έγγραφο του δήμου προς το Δικαστήριο, σύμφωνα με το οποίο ο δήμος καθόρισε τους

συντελεστές του τέλους καθαριότητας και φωτισμού για το 2009 με την 126/2009 απόφασή του). Κατόπιν της συζητήσεως της υποθέσεως που έλαβε χώρα στις 10.12.2008, το Δικαστήριο, με την 288/2009 απόφασή του, έκρινε, καθ' ερμηνεία του δικογράφου της αιτήσεως, ότι συμπροβάλλονται με αυτήν οι πράξεις που αναφέρονται στη σκέψη 2 της παρούσας αποφάσεως. Συνεπώς, η συζήτηση αυτή, ανεξαρτήτως του ότι κηρύχθηκε απαράδεκτη με την ανωτέρω απόφαση του Δικαστηρίου, λόγω μη κοινοποίησης αντιγράφου της κρινόμενης αιτήσεως και της πράξεως του Προέδρου περί ορισμού δικασίμου και εισηγητή στον Υπουργό Εσωτερικών, στον οποίο υπόκειται η Περιφέρεια Αττικής, συνιστούσε πρώτη συζήτηση της υποθέσεως, κατά την έννοια του άρθρου 32 παρ. 2 του π.δ. 18/1989. Περαιτέρω, δεδομένου ότι η εν λόγω συζήτηση έλαβε χώρα πριν από την κατά τα ανωτέρω λήξη της ισχύος των προσβαλλόμενων πράξεων, δεν συντρέχει περίπτωση καταργήσεως της δίκης, κατ' εφαρμογή της ρυθμίσεως του άρθρου 32 παρ. 2 του π.δ. 18/1989, τα δε περί του αντιθέτου προβαλλόμενα από τον καθού δήμο πρέπει να απορριφθούν. Ο Πάρεδρος Ι. Δημητρακόπουλος διατύπωσε την εξής συγκλίνουσα άποψη: κατά την έννοια της ως άνω διατάξεως, η προσβαλλόμενη κανονιστική απόφαση του καθού δήμου δεν έπαυσε να ισχύει, με την πάροδο του έτους (2008) στο οποίο αφορούσε, αλλά εξακολουθεί να ισχύει και να παράγει τα αποτελέσματά της ως προς τις διεπόμενες από αυτήν έννομες σχέσεις, αποτελώντας το έρεισμα των ατομικών πράξεων επιβολής του τέλους καθαριότητας και φωτισμού για το 2008, οι οποίες εκδόθηκαν ή πρόκειται να εκδοθούν (πρβλ. μειοψηφία στην απόφαση ΣτΕ Ολομ. 5318/1987), με συνέπεια να εξακολουθεί και η βλάβη όπου ερείδεται το έννομο συμφέρον των αιτούντων προς άσκηση και εκδίκαση της κρινόμενης αιτήσεως και, επομένως, προεχόντως για το λόγο αυτό, δεν συντρέχει περίπτωση εφαρμογής της ρυθμίσεως του άρθρου 32 παρ. 2 του π.δ. 18/1989, ερμηνευόμενης σύμφωνα με τα άρθρα 20 παρ. 1 και 95 παρ. 1 του Συντάγματος και το άρθρο 6 παρ. 1 της Ε.Σ.Δ.Α. (πρβλ. απόφαση Ε.Δ.Δ.Α. της 14.12.2006 στην υπόθεση 2898/03, Γιαννούσης και Αφοί Κλιάφα Α.Ε., σκέψεις 25-29).

6. Επειδή, όπως κρίθηκε και με την 2081/2009 απόφαση του Δικαστηρίου, οι δύο πρώτοι των αιτούντων, δημοτικοί σύμβουλοι του καθού δήμου, που μειοψήφισαν κατά τη λήψη της προσβαλλόμενης αποφάσεως αυτού και οι οποίοι, σύμφωνα με το άρθρο 135, περιπτ. α' και γ', του Κ.Δ.Κ. (Ν. 3463/2006, Α' 114), είναι εκπρόσωποι της τοπικής κοινωνίας και μεριμνούν στο πλαίσιο της ασκήσεως των καθηκόντων τους για την τήρηση της νομιμότητας, ασκούν με έννομο συμφέρον την κρινόμενη αίτηση, τα δε περί του αντιθέτου προβαλλόμενα από τον καθού δήμο παρίστανται απορριπτέα. Εξάλλου η αίτηση αυτή ασκείται και κατά τα λοιπά παραδεκτώς από τους εν λόγω αιτούντες.

7. Επειδή, στο άρθρο 78 του Συντάγματος ορίζεται, στη μεν παράγραφο 1 ότι «Κανένας φόρος δεν επιβάλλεται ούτε εισπράττεται χωρίς τυπικό νόμο που καθορίζει το υποκείμενο της φορολογίας και το εισόδημα, το είδος της περιουσίας, τις δαπάνες και τις συναλλαγές ή τις κατηγορίες τους, στις οποίες αναφέρεται ο φόρος», στη δε παράγραφο 4 ότι «Το αντικείμενο της φορολογίας, ο φορολογικός συντελεστής, οι απαλλαγές ή οι εξαιρέσεις από τη φορολογία [...] δεν μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο νομοθετικής εξουσιοδότησης [...]». Εξάλλου, στην παράγραφο 1 του άρθρου 21 του β.δ. της 24.9/20.10.1958 (Α' 171), όπως η παράγραφος αυτή αντικαταστάθηκε από το άρθρο 4 του Ν. 1080/1980 (Α' 246) ορίζεται : «Δια τας υπό του δήμου ή κοινότητας παρεχομένας υπηρεσίας καθαριότητας των οδών, πλατειών και κοινοχρήστων εν γένει χώρων, της περισυλλογής, αποκομιδής και διαθέσεως απορριμμάτων, ως και της κατασκευής και λειτουργίας κοινοχρήστων αφοδευτηρίων, επιβάλλεται τέλος οριζόμενον δι' αποφάσεως του συμβουλίου, υποκειμένης εις την έγκρισιν του νομάρχου.». Περαιτέρω, στο άρθρο 22 του αυτού β.δ. (άρθρο 7 του ν.δ. 3033/1954 περί των εσόδων των δήμων και κοινοτήτων) ορίζεται ότι «Δια τας δαπάνας εγκαταστάσεων, συντηρήσεως και ηλεκτρικής ενεργείας προς φωτισμόν των κοινοχρήστων χώρων επιτρέπεται δι' αποφάσεως του συμβουλίου, υποκειμένης εις την έγκρισιν του νομάρχου, η επιβολή υπέρ του δήμου ή κοινότητας τέλους μη δυναμένου να υπερβή τα τριάκοντα τοις εκατόν του εκάστοτε επιβαλλομένου τέλους καθαριότητας.» Στο άρθρο 1 του Ν. 25/1975 (Α' 74), όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 1 του Ν. 429/1976 (Α' 235), το άρθρο 5 του Ν. 1080/1980 (Α' 246) και το άρθρο 7 του Ν. 2307/1995 (Α' 113), ορίζεται ότι «1. Τα κατά την κειμένην νομοθεσίαν οφειλόμενα τέλη καθαριότητας και αποκομιδής απορριμμάτων και φωτισμού υπέρ των δήμων και κοινοτήτων καθορίζονται δι' έκαστον εστεγασμένον ή μη χώρον ανά μετρητήν παροχής ηλεκτρικού ρεύματος προς φωτισμόν παρά της ΔΕΗ και εξευρίσκονται δια πολλαπλασιασμού των τετραγωνικών μέτρων της επιφανείας του χώρου τούτου επί συντελεστήν οριζόμενον εις ακεραίας μονάδας δραχμών δι' αποφάσεως του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου εγκρινομένης υπό του νομάρχου. [Με το άρθρο μόνο του π.δ. 22/4-8 Ιαν. 1982, Α' 3, καταργήθηκε ο ουσιαστικός έλεγχος από το νομάρχη]. 2. Η ως άνω απόφασις του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου, λαμβανομένη κατά μήνα Οκτώβριον, κοινοποιείται εις την ΔΕΗ μέχρι της 30ής Νοεμβρίου εκάστου έτους, ο δε εν αυτή οριζόμενος συντελεστής ισχύει από 1ης του μηνός Ιανουαρίου του επομένου έτους δι' εν ή πλείονα ημερολογιακά έτη οριζόμενα εν τη αυτή αποφάσει, επιφυλασσομένης της ισχύος της επομένης παραγράφου. 3. Η επί τη βάσει του συντελεστού τούτου πραγματοποιουμένη υπό της ΔΕΗ χρέωσις εκάστου καταναλωτού ισχύει δι' ολόκληρον την χρονικήν περίοδον, καθ' ην εκτείνεται ο υπό ταύτης εφαρμοζόμενος κύκλος καταμετρήσεως, ανεξαρτήτως αν ο κύκλος ούτος συμπίπτη προς το ημερολογιακόν έτος. 4. Δια

της κατά την παράγραφο 1 αποφάσεως του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου δύναται να ορίζεται διάφορος συντελεστής κατά κατηγορίαν υποχρέων αναλόγως των παρεχομένων υπηρεσιών καθαριότητας και μέχρις επτά (7) κατηγοριών, εξ ων δύο δι' εστεγασμένους χώρους χρησιμοποιούμενους δια κατοικίαν ή εγκατάστασιν φιλανθρωπικών ή νοσηλευτικών ιδρυμάτων δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου, εις ας δεν περιλαμβάνονται αι ιδιωτικά κλινικά και πέντε (5) δι' εστεγασμένους χώρους άλλης χρήσεως. Η διαφορά του συντελεστή μεταξύ της πρώτης και της τελευταίας κατηγορίας ανεξαρτήτως αριθμού κατηγοριών κατά τα ανωτέρω δεν μπορεί να ορισθεί πέραν του πενταπλασίου. [...]». Κατά το άρθρο 4 παρ. 1 του Ν. 25/1975, «Τα τέλη καθαριότητος και φωτισμού βαρύνουν τον υπόχρεον εις πληρωμήν του λογαριασμού καταναλισκόμενου ηλεκτρικού ρεύματος και συνεισπράττονται μετ' αυτού ενιαίως υπό της ΔΕΗ δια δόσεων ίσων προς τον αριθμόν των εκδιδόμενων κατ' έτος λογαριασμών.» Τέλος, σύμφωνα με την παράγραφο 12 του άρθρου 25 του ν. 1828/1989 (Α' 2), «Τα τέλη καθαριότητος και φωτισμού, που προβλέπονται από τις διατάξεις των άρθρων 21 και 22 του β.δ. 24.9/20.10.1958 (Α' 171) και του άρθρου 4 του ν. 1080/1980 (Α' 246), ενοποιούνται σε ενιαίο ανταποδοτικό τέλος. Το τέλος αυτό επιβάλλεται με απόφαση του δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου για την αντιμετώπιση των δαπανών παροχής υπηρεσιών καθαριότητας και φωτισμού, καθώς και κάθε άλλης δαπάνης από παγίως παρεχόμενες στους πολίτες δημοτικές ή κοινοτικές υπηρεσίες ανταποδοτικού χαρακτήρα. Για τον καθορισμό του συντελεστή του τέλους και τη διαδικασία βεβαίωσης και είσπραξης του τέλους αυτού εφαρμόζονται οι διατάξεις του ν. 25/1975 (Α' 74), όπως τροποποιήθηκαν με το ν. 429/1976 (Α' 235) και του άρθρου 5 του ν. 1080/1980.»

8. Επειδή, το κατά το άρθρο 25 παρ. 12 του Ν. 1828/1989 ενιαίο τέλος προβλέπεται από τον νόμο ως ανταποδοτικό και επιβάλλεται για παρεχόμενες από τους δήμους ή τις κοινότητες υπηρεσίες καθαριότητας των οδών, πλατειών και κοινόχρηστων εν γένει χώρων, περισυλλογής, αποκομιδής και διαθέσεως απορριμμάτων, κατασκευής και λειτουργίας κοινόχρηστων αποχωρητηρίων, φωτισμού των κοινόχρηστων χώρων, καθώς και για κάθε άλλη παγίως παρεχόμενη στους πολίτες δημοτική ή κοινοτική υπηρεσία ανταποδοτικού χαρακτήρα. Δεδομένου ότι οι εν λόγω υπηρεσίες ωφελούν προεχόντως τους εγκατεστημένους στην περιοχή του οικείου οργανισμού τοπικής αυτοδιοίκησης που βαρύνονται με την καταβολή του, το τέλος αυτό έχει πράγματι ανταποδοτικό χαρακτήρα και δεν συνιστά φόρο, με συνέπεια να μην το αφορά η διάταξη του άρθρου 78 παρ. 4 του Συντάγματος (βλ. ΣτΕ 609/2004 επταμ., 3625-6, 2542/2006, 4006/2005, 1012/2002).

Μειοψήφησαν οι Σύμβουλοι Ι. Γράβαρης και Μ. Σταματελάτου-Μπεριάτου καθώς και οι δύο Πάρεδροι, που υποστήριξαν τα ακόλουθα. Οι προαναφερόμενες υπηρεσίες, τουλάχιστον όσον αφορά την καθαριότητα των οδών, πλατειών και κοινόχρηστων εν γένει χώρων, την κατασκευή

και λειτουργία κοινόχρηστων αποχωρητηρίων, καθώς και το φωτισμό των κοινόχρηστων χώρων, σκοπούν στην εξυπηρέτηση σκοπών γενικού συμφέροντος, αναγόμενων, ιδίως, στην προστασία της δημόσιας υγείας, της δημόσιας τάξεως, καθώς και του περιβάλλοντος, και ωφελούν, από τη φύση τους, αόριστο κύκλο προσώπων, και όχι ειδικώς τη βαρυνόμενη με το τέλος κατηγορία υπόχρεων. Συνεπώς, τουλάχιστον κατά την ανωτέρω έκταση, το τέλος καθαριότητας και φωτισμού δεν αντικρύζει ειδική αντιπαροχή προς τους βαρυνόμενους με αυτό και, περαιτέρω, δεν έχει ανταποδοτικό χαρακτήρα, αλλά στην πραγματικότητα συνιστά φόρο (πρβλ. ιδίως ΣτΕ 1891/1978, 3796/1983, 2624/1985, 3268/1990, 4122-3/2001, 4435/2005 περί του τέλους φωτισμού, ΣτΕ 1717-1718/2003 επταμ. περί του «τέλους ρυπάνσεως» και ΣτΕ 42/2007 επταμ. περί δημοτικού τέλους για πολιτιστικές και μορφωτικές εκδηλώσεις). Συνακόλουθα, ενόψει και του ότι το ίδιο τέλος προβλέπεται από το νόμο ως ενιαίο, οι διατάξεις του άρθρου 25 παρ. 12 του Ν. 1828/1989 και του άρθρου 1 παρ. 1 του Ν. 25/1975, με τις οποίες παρέχεται στα δημοτικά και κοινοτικά συμβούλια εξουσιοδότηση για καθορισμό του συντελεστή του εν λόγω φόρου και στις οποίες στηρίζεται η προσβαλλόμενη πράξη του καθού δήμου, αντίκεινται στο άρθρο 78 παρ. 4 του Συντάγματος και είναι μη εφαρμοστέες.

9. Επειδή, το άρθρο 149, παρ. 1, Κ.Δ.Κ. (Ν. 3463/2006) προβλέπει όχι έγκριση αλλά έλεγχο νομιμότητας από το Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας των αποφάσεων των δημοτικών συμβουλίων περί καθορισμού συντελεστών του τέλους καθαριότητας και φωτισμού. Συνεπώς, πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος ο λόγος ακυρώσεως με τον προβάλλεται ότι, κατά παράβαση του άρθρου 149 Κ.Δ.Κ., η προσβαλλόμενη πράξη του καθού δήμου δεν εγκρίθηκε από τον Γενικό Γραμματέα της Περιφέρειας Αττικής.

10. Επειδή, ενόψει του ανταποδοτικού χαρακτήρα του ως άνω τέλους, η απόφαση δημοτικού ή κοινοτικού συμβουλίου για τον καθορισμό, κατά κατηγορίες υπόχρεων, συντελεστών του τέλους αυτού ελέγχεται από της απόψεως της υπάρξεως μιας, κατά προσέγγιση, αναλογικής σχέσεως μεταξύ προβλεπόμενων εσόδων και εξόδων των σχετικών δημοτικών ή κοινοτικών υπηρεσιών (βλ. ΣτΕ 609/2004 επταμ. κ.ά.). Για τη διενέργεια του ως άνω ελέγχου απαιτείται όπως η ορίζουσα τους συντελεστές κανονιστική απόφαση του οικείου συμβουλίου να αιτιολογείται επαρκώς, είτε στο κείμενό της είτε με αναφορά στα στοιχεία που τη συνοδεύουν, με την παράθεση, ενόψει επίκαιρων διαπιστώσεων και ακριβών στοιχείων, των προβλεπόμενων εσόδων και εξόδων για τις παρεχόμενες υπηρεσίες, κατά το χρόνο στον οποίο αφορά η απόφαση αυτή (πρβλ. ΣτΕ 609/2004 επταμ., 3626/2006, 981/1992, 3850/1985 κ.ά.).

11. Επειδή, οι αιτούντες προβάλλουν ότι η προσβαλλόμενη απόφαση του καθού δήμου είναι αναιτιολόγητη και ακυρωτέα, καθώς δεν προκύπτει από αυτήν η κατά νόμο απαιτούμενη

αιτιώδης σχέση της προηγούμενης οικονομικής χρήσεως με την επερχόμενη, όσον αφορά την προβλεπόμενη αύξηση των δαπανών για τις υπηρεσίες καθαριότητας και φωτισμού σε σχέση με εκείνες του 2007 ή του 2006, οι οποίες λαμβάνονται ως βάση για τον υπολογισμό της μεταβολής των δαπανών για το 2008. Ο λόγος πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος, διότι, ενόψει των εκτεθέντων στην προηγούμενη σκέψη, ο προσδιορισμός των προβλεπόμενων εξόδων διενεργείται με βάση επίκαιρες διαπιστώσεις και ακριβή στοιχεία αναγόμενα στο έτος στο οποίο αφορά η απόφαση καθορισμού των συντελεστών του τέλους, χωρίς να απαιτείται να συσχετίζεται με αντίστοιχες δαπάνες προηγούμενων ετών. Συνεπώς, η προσβαλλόμενη πράξη του καθού δήμου, στην οποία παρατίθενται κατά τρόπο συγκεκριμένο τα έξοδα που προβλέπονται κατά το 2008 για την παροχή των σχετικών υπηρεσιών, δεν απαιτούνταν να αιτιολογηθεί με τον ως άνω τρόπο που υποστηρίζουν οι αιτούντες.

12. Επειδή, κατά τον υπολογισμό των εξόδων των υπηρεσιών καθαριότητας και φωτισμού, το οικείο δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο νομίμως λαμβάνει υπόψη του δαπάνες που συνδέονται άμεσα με την παροχή των υπηρεσιών καθαριότητας και φωτισμού, καθώς και το τμήμα των γενικών εξόδων του ΟΤΑ που οφείλονται στην παροχή των εν λόγω υπηρεσιών (πρβλ. ΣτΕ 3182/2008 επταμ. και απόφαση ΔΕΚ της 2.12.1997, στην υπόθεση C-188/95, Fantask, Συλλ. 1997 σελ. Ι-6783, σκέψη 30) και στην είσπραξη του τέλους.

13. Επειδή, εν προκειμένω, στο περί εξόδων σκέλος της αιτιολογίας της προσβαλλόμενης απόφασης του δήμου περιλαμβάνονται και έξι επιμέρους δαπάνες, συνολικού ύψους 268.596 ευρώ, από τον κωδικό 00 του προϋπολογισμού του καθού με τίτλο «ΓΕΝΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ». Οι αιτούντες προβάλλουν ότι οι δαπάνες αυτές παρανόμως ελήφθησαν υπόψη, διότι δεν συγκαταλέγονται μεταξύ εκείνων που προβλέπονται για τη λειτουργία της δημοτικής υπηρεσίας καθαριότητας και φωτισμού. Ωστόσο, από τις έξι αυτές δαπάνες, οι τέσσερεις, και ειδικότερα οι αφορώσες στις αποδοχές εκτάκτων υπαλλήλων για την υπηρεσία καθαριότητας, στις εργοδοτικές τους εισφορές, στα δικαιώματα τρίτων (ΔΕΗ κ.λπ.) από την είσπραξη των δημοτικών τελών, καθώς και στην εισφορά υπέρ του Ενιαίου Συνδέσμου Δήμων και Κοινοτήτων Νομού Αττικής για το δικαίωμα του καθού δήμου να απορρίπτει τα σκουπίδια στη χωματερή Άνω Λιοσίων, συνδέονται, κατ' αρχήν, άμεσα με την παροχή της υπηρεσίας καθαριότητας και την είσπραξη του επίδικου τέλους, δεν προβάλλονται δε με την κρινόμενη αίτηση ορισμένες και επαρκώς τεκμηριωμένες αιτιάσεις περί του αντιθέτου. Το αυτό ισχύει και ως προς τις υπόλοιπες δύο δαπάνες, η μία των οποίων, ύψους 5.000 ευρώ, κατά την προσβαλλόμενη, αντανακλά το ποσό που αναλογεί στην υπηρεσία καθαριότητας από τη συνολική δαπάνη λόγω επικοινωνιών (ύψους 34.000 ευρώ), ενώ η δεύτερη, ύψους 8.596 ευρώ, καλύπτει το ποσό που αναλογεί στην υπηρεσία

καθαριότητας από τη συνολική δαπάνη για «χρεολύσια δανείων εσωτερικού, εξόφληση τόκων πολυμηχανήματος 2008 (σκούπα-φορτωτής-απορροφητήρας)» (ύψους 45.000 ευρώ). Εξάλλου, η ειδικότερη αιτίαση των αιτούντων ότι δεν προκύπτει από την αιτιολογία της προσβαλλομένης ο τρόπος με τον οποίο υπολογίστηκαν τα δύο τελευταία ποσά, που αναλογούν σε γενικότερα έξοδα, προβάλλεται αλυσιτελώς, διότι, ακόμα κι αν υποτεθεί ότι απαιτείται τέτοια αιτιολογία, πάντως, τα εν λόγω ποσά είναι τόσο μικρά (συνολικού ύψους 13.596 ευρώ) σε σχέση με το συνολικό ποσό των προβλεπόμενων δαπανών για την υπηρεσία καθαριότητας και φωτισμού (συνολικού ύψους 1.245.557 ευρώ), ώστε η προκύπτουσα διαφορά δεν θα ήταν οπωσδήποτε ικανή να επηρεάσει ουσιωδώς την απαιτούμενη, κατά προσέγγιση, αναλογική σχέση μεταξύ προβλεπόμενων εξόδων και εσόδων. Τούτων έπεται ότι ο ως άνω λόγος ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί.

14. Επειδή, για τον καθορισμό των επίδικων συντελεστών και, ειδικότερα, στο σκέλος της αιτιολογίας της προσβαλλόμενης απόφασης του δήμου που αφορά στον προσδιορισμό των προβλεπόμενων εσόδων, ελήφθη υπόψη ότι ο συνολικός αριθμός των τετραγωνικών μέτρων (τ.μ.) των κατοικιών στο δήμο ανέρχεται σε 335.153 και, περαιτέρω, υπολογίστηκε ότι, με συντελεστή 2,75 ευρώ ανά τ.μ. για τις κατοικίες, τα έσοδα που θα προέρχονταν από τη σχετική κατηγορία υπόχρεων θα ήταν της τάξεως των 921.670,75 ευρώ, επί συνόλου προβλεπόμενων εσόδων ύψους 988.773,25 ευρώ. Οι αιτούντες προβάλλουν, κατ' επανάληψη σχετικού παραπόνου που είχαν διατυπώσει ενώπιον της Περιφέρειας Αττικής, ότι ο ανωτέρω καθορισμός των τετραγωνικών μέτρων των κατοικιών, ο οποίος δεν στηρίχθηκε σε επίσημη βεβαίωση της Δ.Ε.Η., είναι εσφαλμένος και ότι ο πραγματικός αριθμός των τετραγωνικών μέτρων των κατοικιών στο δήμο Νέας Πεντέλης είναι 373.770 τ.μ., με βάση έγγραφο της Δ.Ε.Η.. Προβάλλουν επίσης ότι ο δήμος δεν έλαβε υπόψη του την αύξηση των τετραγωνικών μέτρων των κατοικιών το 2008, μολονότι η πόλη ανοικοδομείται ταχέως. Συναφώς, ναι μεν ο καθού δήμος υποστηρίζει ότι η εκτίμηση του αριθμού των τετραγωνικών μέτρων έγινε ορθά με εσωτερικό έγγραφο υπαλλήλου του, αφού ελήφθησαν υπόψη τα στοιχεία που δόθηκαν από τη Δ.Ε.Η. σε ηλεκτρονική μορφή (CD), όμως, προς υποστήριξη των ως άνω ισχυρισμών τους, οι αιτούντες έχουν προσκομίσει στο Δικαστήριο (α) μηχανογραφικό έγγραφο της Δ.Ε.Η. Χαλανδρίου, με ημερομηνία 23.7.2008, στο οποίο αναφέρονται, ιδίως, τα εξής: «ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΠΕΛΑΤΩΝ ΚΑΤΑ ΔΗΜΟ / ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΜΕΧΡΙ 12/11/2007 ΔΗΜΟΣ/ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ [...] Ν. ΠΕΝΤΕΛΗΣ [...] ΠΕΛΑΤΕΣ ΧΑΜΗΛΗΣ ΤΑΣΗΣ / ΜΕΣΗΣ ΤΑΣΗΣ ΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΤΕΛΩΝ ΧΡΗΣΗ ΟΙΚΙΑΚΗ ΠΕΛΑΤΕΣ 3145 Τ.Μ. 369.094 [...]» και (β) μηχανογραφικό έγγραφο της Δ.Ε.Η. Χαλανδρίου, με ημερομηνία 23.7.2008, στο οποίο αναφέρονται, ιδίως, τα εξής: «ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΠΕΛΑΤΩΝ ΚΑΤΑ ΔΗΜΟ / ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΜΕΧΡΙ 6/4/2008

ΔΗΜΟΣ/ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ [...] Ν. ΠΕΝΤΕΛΗΣ [...] ΠΕΛΑΤΕΣ ΧΑΜΗΛΗΣ ΤΑΣΗΣ / ΜΕΣΗΣ ΤΑΣΗΣ ΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΤΕΛΩΝ ΧΡΗΣΗ ΟΙΚΙΑΚΗ ΠΕΛΑΤΕΣ 3162 Τ.Μ. 373.770 [...]». Από τα ανωτέρω έγγραφα προκύπτει ουσιώδης απόκλιση (τουλάχιστον 10%) σε σχέση με το αντίστοιχο αριθμητικό δεδομένο στο οποίο στηρίχθηκε ο καθορισμός των επίδικων συντελεστών, τέτοια ώστε να κλονίζεται η αιτιολογία της προσβαλλόμενης αποφάσεως του δήμου, από απόψεως ακρίβειας και επικαίρου των στοιχείων βάσει των οποίων εκδόθηκε. Εξάλλου, και μεν στην προσβαλλόμενη απόφαση της Επιτροπής του άρθρου 152 Κ.Δ.Κ. αναφέρεται, σχετικώς, ότι «[...] η διαφορά των 40.000 τ.μ. μεταξύ της επικαλούμενης από τους προσφεύγοντες βεβαίωσης της ΔΕΗ και αυτών που υπολογίστηκε από την αρμόδια υπηρεσία του Δήμου με βάση τα καταγεγραμμένα αναλυτικά μέτρα ανά παροχή που περιέχονταν σε αποσταλέν σχετικώς στο Δήμο CD της ΔΕΗ οφείλεται στο γεγονός ότι στην ως άνω βεβαίωση της ΔΕΗ περιλαμβάνονται και ηλεκτροδοτούμενοι χώροι για τους οποίους δεν καταβάλλονται τέλη [...]», αλλά η αόριστη αυτή εκτίμηση ούτε βρίσκει έρεισμα στο περιεχόμενο των παραπάνω εγγράφων της Δ.Ε.Η., ούτε τεκμηριώνεται με άλλον τρόπο. Τούτων έπεται ότι η προσβαλλόμενη απόφαση του καθού δήμου πρέπει να ακυρωθεί και, περαιτέρω, είναι συνακρωτέες οι συμπροσβαλλόμενες πράξεις της Περιφέρειας Αττικής, ενώ παρέλκει ως αλυσιτελής η εξέταση των λοιπών λόγων ακυρώσεως που διατυπώνονται με την κρινόμενη αίτηση.

Διά ταύτα

Δέχεται την αίτηση, κατά το μέρος που ασκείται από την πρώτη και τον δεύτερο των αιτούντων. Ακυρώνει την 89/17.7.2008 απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου του δήμου Νέας Πεντέλης, καθώς και τις πράξεις της Περιφέρειας Αττικής που μνημονεύονται στη σκέψη 2 της παρούσας αποφάσεως.

Διατάσσει την απόδοση του παραβόλου στους αιτούντες ως προς τους οποίους έγινε δεκτή η κρινόμενη αίτηση.

Επιβάλλει συμμέτρως στο δήμο Νέας Πεντέλης και στο Δημόσιο τη δικαστική δαπάνη των δύο πρώτων εκ των αιτούντων, η οποία ανέρχεται σε χίλια τριακόσια ογδόντα (1380) ευρώ.

Επιβάλλει, συμμέτρως, στον τρίτο, στον τέταρτο, στον πέμπτο και στον έκτο των αιτούντων τη δικαστική δαπάνη του δήμου Νέας Πεντέλης, η οποία ανέρχεται σε εννιακόσια (920) ευρώ.

Η διάσκεψη έγινε στην Αθήνα στις 7 και στις 14 Δεκεμβρίου 2009 και η απόφαση δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση της 13ης Ιανουαρίου 2010.

Ο Πρόεδρος του Β' Τμήματος Η Γραμματέας

Φ. Αρναούτογλου Α. Ζυγουρίτσα